

Sygn. akt I C 1844/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Wioleta Czajkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **A. G., M. O., A. D., I. G. i M. G.**

przeciwko **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej**
z **siedzibą w W.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od A. G., M. O., A. D., I. G. i M. G. solidarnie na rzecz Towarzystwa (...) i (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nie obciąża powódek obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1844/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 września 2013 r. J. G. wystąpił o zasądzenie od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 30.000 zł zadośćuczynienia i 5.650 zł odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty oraz 300 zł renty na zwiększone potrzeby płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca poczynając od 3 czerwca 2011 r. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat, a nadto kosztów procesu.

(pozew – k. 2-4)

Pismem z dnia 27 listopada 2013 r., w związku ze śmiercią powoda, jego następcy prawni wnieśli o zasądzenie na ich rzecz kwot dochodzonych pozwem poza miesięczną rentą za zwiększone potrzeby. W miejsce tego roszczenia wnieśli o zasądzenie kwoty 8.250 zł tytułem skapitalizowanej renty za zwiększone potrzeby z ustawowymi odsetkami od dnia 3 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty.

(pismo procesowe – k. 14-15)

Postanowieniem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. Podjął postępowanie z udziałem następców prawnych J. A. G., M. O., A. D., I. G. i M. G..

(postanowienie – k. 52)

Postanowieniem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd zwolnił powódki A. G., A. D., I. G. i M. G. od kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości.

(postanowienie – k. 53)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady. Podniósł, że wyłączną winę za spowodowanie wypadku ponosi J. G.. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował powództwo również co do wysokości, w tym żądanie zasądzenia odsetek od daty poprzedzającej dzień wyrokowania.

(odpowiedź na pozew – k. 54-58)

Ostatecznie na terminie rozprawy w dniu 14 grudnia 2016 roku powódki poparły powództwo, a pełnomocnik pozwanego nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

(protokół rozprawy – k. 165-165v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 czerwca 2011 r. Ł. M. kierujący samochodem osobowym marki O. (...) nr rej. (...) jechał ulicą (...) w Ł.. Dojeżdżając do skrzyżowania z ul. (...), zatrzymał się przed przejściem dla pieszych na ul. (...) celem ustąpienia pierwszeństwa przejazdu samochodom poruszającym się ul. (...). Kiedy upewnił się o możliwości wjazdu, ruszył. W tym momencie z prawej strony przed pojazd wjechał z chodnika rowerem J. G. i samochód kierowany przez Ł. M. uderzył w jadącego rowerzystę. J. G. przewrócił się z rowerem na prawą stronę.

(zeznania świadka Ł. M. – 00:01:45-00:20:09, 00:21:17-00:28:06, płyta k. 167)

Na miejsce zdarzenia zostali wezwani funkcjonariusze Policji, którzy stwierdzili obopólną winę kierujących. Zostali oni zbadani przez funkcjonariuszy alkometrem na obecność alkoholu. Nie otrzymali mandatów, zostali jedynie pouczeni. Na miejsce zdarzenia nie zostało wezwane pogotowie.

(zeznania świadka Ł. M. – 00:01:45-00:20:09, 00:21:17-00:28:06, 00:28:06-00:30:24, płyta k. 167)

Po powrocie do domu J. G. zaczął się źle czuć. Rodzina zawiozła go do Wojewódzkiego Szpitala (...) -Curie w Z., gdzie stwierdzono złamanie trzonu kręgu (...) oraz złamanie wyrostka poprzecznego lewego L1. J. G. pozostał w szpitalu do dnia 3 czerwca 2011 r. Zalecono dalsze leczenie ambulatoryjne w poradni ortopedycznej oraz noszenie sznurówki ortopedycznej. Po powrocie do domu J. G. skarżył się na dolegliwości bólowe. Chodził w gorszej usztywniającym, korzystał z masaży. Pozostawał po opiece ortopedy i chirurga. W czynnościach życia codziennego pomagała mu żona i córki.

(przesłuchanie powódki A. G. – k. 165 w zw. z k. 74 i k. 74v wyjaśnień informacyjnych, przesłuchanie powódki M. O. – k. 165v w zw. z k. 74v-75 wyjaśnień informacyjnych, zeznania świadka A. K. – k. 92, kopia dokumentacji medycznej – k. 21-24, k. 26-37v, dokumentacja medyczna – k. 79)

Do wypadku z dnia 2 czerwca 2011 r. doszło w wyniku błędu w taktyce jazdy kierującego pojazdem jednośladowym J. G.. Włączając się do ruchu z chodnika na jezdnię był on obowiązany ustąpić pierwszeństwa pojazdowi znajdującemu się na jezdni. Zgodnie z zasadami ruchu drogowego, kierujący rowerem był przy tym obowiązany poruszać się po jezdni, a nie po chodniku. Kierujący samochodem osobowym O. (...) Ł. M. nie popełnił błędu w taktyce lub technice jazdy skutkującego wypadkiem. Nie miał również technicznej możliwości zatrzymania samochodu przed torem ruchu rowerzysty.

(pisemna opinia biegłego z zakresu analizy i rekonstrukcji wypadków – k. 119-131, ustna opinia uzupełniająca – k. 147-148)

Postanowieniem z dnia 27 października 2011 r. wydanym w sprawie RSD-625/11 Komenda Powiatowa Policji w Ł. umorzyła dochodzenie w sprawie zaistniałego w dniu 2 czerwca 2011 r. w Ł. wypadku drogowego, w którym obrażeń ciała doznał J. G. wobec ustalenia, iż czyn nie zawiera znamion przestępstwa określonego w art. 177 § 1 kk, a stanowi wykroczenie określone w art. 86 § 1 k.w.

(bezsporne, nadto postanowienie – k. 49-49v załączonych akt RSD-625/11)

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Łęczycy przekazał akta umorzonego dochodzenia Komendzie Powiatowej Policji w Ł. celem przeprowadzenia postępowania w kierunku wykroczenia z art. 86 § 1 kw. Komenda Powiatowa Policji w Ł. skierowała do Sądu Rejonowego w Kutnie wniosek o ukaranie J. G. w sprawie spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym w dniu 2 czerwca 2011 r. poprzez to, że J. G. wjechał rowerem bezpośrednio z chodnika na jezdnię wprost pod jadący pojazd marki O. (...), doprowadzając do zderzenia obu pojazdów. Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt VII W 21/13 Sąd Rejonowy w Kutnie umorzył postępowanie w sprawie wobec przedawnienia orzekania.

(bezsporne, nadto wniosek o ukaranie – k. 57-57v załączonych akt VII W 21/13, postanowienie – k. 95 załączonych akt VII W 21/13)

Posiadacz samochodu osobowego marki O. (...) nr rej. (...) w chwili zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie oc posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W.. J. G. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi 17 stycznia 2012 r. Decyzją z dnia 17 stycznia 2012 r. odmówiono J. G. wypłaty roszczeń powołując się na wyłączną winę rowerzysty. Po rozpoznaniu odwołania ubezpieczyciel podtrzymał decyzję odmowną.

(kserokopia decyzji z 17 stycznia 2012 r. – k. 78 załączonych akt szkodowych, kserokopia zgłoszenia szkody – k. 82-83 załączonych akt szkodowych, kserokopia odwołania – k. 88-90 załączonych akt szkodowych, kserokopia decyzji z 5 marca 2012 r. – k. 91 załączonych akt szkodowych)

(...) S.A. w W. zostało przejęte przez (...) S.A. w W..

(bezsporne, nadto kserokopia pisma z 15 marca 2013 r. – k. 39)

W 2013 r. zdiagnozowano u J. G. chorobę nowotworową.

(przesłuchanie powódki M. O. – k. 165v w zw. z k. 74v-75 wyjaśnień informacyjnych)

J. G. zmarł w dniu 24 października 2013 r. Spadek po nim nabyły żona A. G. oraz córki M. O., A. D., I. G., M. G..

(bezsporne, nadto wypis aktu poświadczenia dziedziczenia – k. 19-20)

A. G. pozostaje w gospodarstwie domowym z córką I. G., która wychowuje syna. Utrzymują się z emerytury w kwocie 1.160 zł oraz wynagrodzenia za pracę w wysokości 1.500-1.600 zł oraz alimentów w kwocie 370 zł. Za wodę, gaz, prąd płacą miesięcznie łącznie około 1.500 złotych. A. G. wydaje na leki około 200 złotych miesięcznie oraz na prywatne leczenie.

(przesłuchanie powódki A. G. – k. 165-165v, przesłuchanie powódki I. G. – k. 165v)

A. D. w gospodarstwie domowym pozostaje z mężem. Powódka pracuje z wynagrodzeniem 1.700 zł, a jej mąż 3.000-3.500 zł. Stałe koszty ich utrzymania wynoszą około 2.000-2.500 zł miesięcznie.

(przesłuchanie powódki A. D. – k. 165v)

M. G. prowadzi gospodarstwo domowe z konkubentem i dzieckiem. Powódka i jej partner pracują osiągając dochody w łącznej kwocie około 3.500 zł. Stałe miesięczne koszty ich utrzymania wynoszą 2.000-2.500 zł.

(przesłuchanie powódki M. G. – k. 165v)

M. O. prowadzi gospodarstwo domowe z mężem. Powódka pracuje z wynagrodzeniem około 5.500 zł netto, a jej mąż zarabia 1.500 zł netto. Stałe koszty ich utrzymania wynoszą około 3.000 zł.

(przesłuchanie powódki M. O. – k. 165v)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na zebranych materiałach dowodowych uznając go za wiarygodny.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powódki A. G., że w chwili zdarzenia J. G. prowadził rower oraz, że kierujący samochodem nie został zbadany na obecność alkoholu. Co innego wynika z akt dochodzenia i sprawy o wykroczenie oraz zeznań świadka Ł. M. – uczestnika wypadku. Powódka nie była natomiast na miejscu zdarzenia, co czyni jej zeznania mniej wiarygodnymi. Poza tym z zasad doświadczenia życiowego wynika, że wszyscy uczestnicy kolizji są badani na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu.

Opinia biegłego sądowego z zakresu analizy i rekonstrukcji wypadków była spójna i logiczna. Biegły przekonywująco i wyczerpująco odniósł się do zarzutów strony powodowej. Nadto, była ona zgodna z wnioskami opinii wydanej przez innego biegłego na etapie postępowania przygotowawczego.

Sąd pominął zeznania świadka J. K., bowiem nie miał on wiedzy ani o przebiegu zdarzenia, ani o ewentualnych jego następstwach zdrowotnych dla J. G..

Podkreślić należało, iż powódki cofnęły wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych z zakresu medycyny.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Warunki odpowiedzialności pozwanego określają w przedmiotowej sprawie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia – art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 821 k.c. i art. 822 k.c. oraz regulujące odpowiedzialność cywilną posiadacza i kierowcy z tytułu czynów niedozwolonych – art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. Sąd miał nadto na uwadze przepis art. 445 § 3 k.c.

Jak stanowi art. 435 § 1 k.c., prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 436 § 1 k.c., odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Jako zawinione mogą być kwalifikowane jedynie zachowania bezprawne. Bezprawność oznacza nie tylko naruszenie norm prawa, ale również sprzeczność z zasadami współzycia społecznego i dobrymi obyczajami (zob. wyrok SN z dnia 29 października 2003 r., III CK 34/02, OSP 2005/4/54, LEX nr 145226). Wina stanowi natomiast ujemną ocenę zachowania sprawcy pozwalającą na postawienie mu zarzutu niewłaściwego zachowania w danej sytuacji. Wina nieumyślna sprowadza się do niedbalstwa. Polega ono na niedołożeniu wymaganej w stosunkach danego rodzaju staranności, niezbędnej do uniknięcia skutku, którego sprawca nie chciał wywołać. Dla ustalenia winy nieumyślnej decydujące znaczenie ma wzorzec należytej staranności będący miernikiem oceny zachowania sprawcy. Należyta staranność, stosownie do przepisu art. 355 k.c. to staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju. Jest to pewien abstrakcyjny wzorcowy model zachowania. Wzorzec ten kreowany jest na podstawie m.in. reguł współzycia społecznego, przepisów prawnych, zwyczajów, „kodeksów zawodowych” czy pragmatyk zawodowych.

Jak ustalono w niniejszej sprawie, wyłączną winę za spowodowanie wypadku z dnia 2 czerwca 2011 r. ponosi poszkodowany J. G.. Wystąpienie wskazanej okoliczności egzoneracyjnej, wyłącza odpowiedzialność powoda w niniejszej sprawie jako ubezpieczyciela kierującego samochodem osobowym marki O. (...). Powództwo należało zatem oddalić.

Na podstawie art. 98 § 1 i § 2 kpc, Sąd zasądził od powódek solidarnie na rzecz pozwanego 2.400 zł wynagrodzenia pełnomocnika (§ 6 pkt 5 § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 r., poz. 490) i 300 zł uiszczony zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016 r., poz. 623) w zw. z art. 102 kpc, Sąd postanowił nie obciążać powódek nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. (V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współzycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie powódki A. G., A. D., I. G. i M. G. znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, co było przyczyną zwolnienia ich od kosztów sądowych w niniejszej sprawie. W 2013 r. zmarł J. G. – mąż powódki A. G. i ojciec pozostałych powódek. Powódki wstąpiły do procesu w miejsce zmarłego. Okoliczności zdarzenia znały zatem głównie z relacji poszkodowanego, wobec czego mogły pozostawać w subiektywnym przekonaniu o słuszności żądania.

Po wydaniu opinii uzupełniającej przez biegłego, w której biegły jednoznacznie stwierdził wyłączną winę poszkodowanego za spowodowanie wypadku, zmierzały do jak najszybszego zakończenia postępowania. W tych okolicznościach obciążenie powódek kosztami sądowymi godziłoby w poczucie sprawiedliwości.